

Páteř

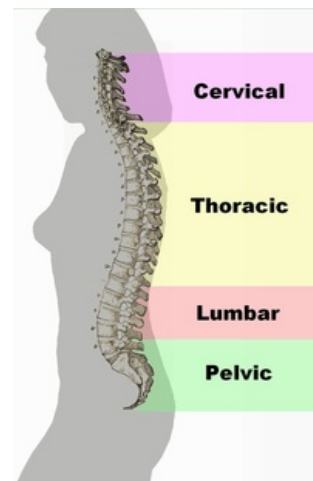
Páteř tvoří nosnou oporu a pohyblivý pilíř celého těla. Je součástí osového skeletu.

Stavba

Páteř se skládá z **33-34 obratlů** (*vertebrae*), které jsou navzájem spojeny pevnými, avšak pohyblivými spoji. Podle toho v jaké oblasti se obratle nachází, vytváří části – segmenty (**krční** C1–C7, **hrudní** Th1–Th12, **bederní** L1–L5, **křížový** S1–S5 a **kostrční** Co1–Co4(Co5). Jednotlivé části se liší nejen počtem, ale i stavbou obratlů.

 Podrobnější informace naleznete na stránce Typy obratlů.

Obratlová *foramina vertebralia* vytváří páteřní kanál, kterým v úseku **C1–L3** prochází mícha.

Páteř

Spojení na páteři

Obratle jsou spojeny svými těly pomocí:

1. synchondróz (mezi presakrálními obratli tvoří spojení *symphysis intervertebralis*, která obsahuje meziobratlovou destičku, *discus intervertebralis*);
2. syndesmózá (ligamenta, dlouhé vazy páteře; krátké vazy páteře, které spojují oblouky a výběžky obratlů);
3. meziobratlových kloubů (kloubní spojení mezi *processus articulares* sousedních obratlů, tvary kloubních ploch jsou různé, kloubní pouzdro je volné).

Spojení mezi kostí týlní, atlasem a axisem se označuje jako **kraniovertebrální spojení**.

 Podrobnější informace naleznete na stránce Spojení na páteři.

Zakřivení páteře

Délka celé páteře dospělého činí asi 35 % výšky těla.^[1] Páteř je fyziologicky dvojesovitě prohnutá. Zakřivení konvexní dopředu se nazývá lordosa a nachází se v krční a bederní oblasti. Zakřivení konvexní dozadu se nazývá kyfosa a nachází se v hrudní a křížové oblasti. Vybočení páteře do stran se nazývá skolióza. Fyziologická skolióza je téměř u každé páteře, nejpatrnější je mezi obratli Th3 a Th5, navíc může vznikat přechodně nerovnoměrným zatížením páteře.

 Podrobnější informace naleznete na stránce Zakřivení páteře.

Pohyblivost páteře

Celá páteř je značně pohyblivá, nejvíce v krční oblasti a nejméně v oblasti bederní, respektive křížové. Pohyb v hrudní oblasti do značné míry omezují připojená žebra. Pohyby páteře nazýváme *anteflexe* a *retroverze* (předklony a záklony), *lateroflexe* (úklony), *rotace* neboli *torze* (otáčení) a *pérovací pohyby*, které mění zakřivení páteře.

 Podrobnější informace naleznete na stránce Pohyblivost páteře.

Vývoj páteře

Článek byl označen za rozpracovaný,

od jeho poslední editace však již uplynulo více než 30 dní

Chcete-li jej upravit, pokuste se nejprve vyhledat autora v historii (<https://www.wikiskripta.eu/index.php?title=P%C3%A1te%C5%99&action=history>) a kontaktovat jej. Podívejte se také do diskuse (<https://www.wikiskripta.eu/w/Diskuse:P%C3%A1te%C5%99>).

Pokud vše nasvědčuje tomu, že původní autor nebude v editacích v nejbližší době pokračovat, odstraňte šablonu {{Pracuje se}} a stránku .

Stránka byla naposledy aktualizována ve středu 17. ledna 2024 v 09:47.

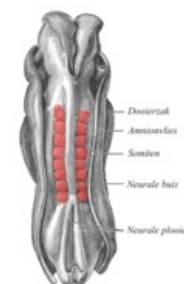
Páteř

Páteř vzniká v embryonálním období ze **somitů**, které částmi přiléhají k chorda dorsalis – **sklerotomy**. **Sklerotomy** obemykají chordu a medulární trubici a diferencují se v jednotlivé součásti páteře – obratle a meziobratlové destičky. Za vývoje se materiál obratlových somitů posunuje vůči **myotomům**, které tvoří základ

svalstva. Z tohoto důvodu jdou svaly od jednoho obratle k druhému a ne od jednoho konce obratle ke konci téhož obratle. Tak je umožněn pohyb páteře. Poté vznikne posun vyvíjejícího se obratle o půl segmentu následkem rozdělení na kraniální a kaudální část. Další posun o půl segmentu vznikne zvětšením kraniální části a proměnou v obratlové tělo. Kraniální část zatlačí část kaudální, ze které vznikne **meziobratlová ploténka**. Nucleus pulposus meziobratlové ploténky se vytvoří z chordy dorsalis.

Obratle

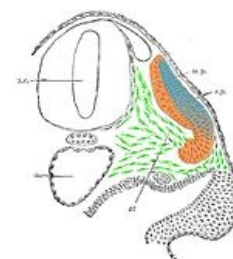
- 4. týden – buňky sklerotomu putují na obvod míchy a chordy → spojení s druhostranným sklerotomem,
- resegmentace – kaudální polovina sklerotomu každého somitu se spojuje s kraniální polovinou somitu následujícího,
- myotomy se nedělí → svaly začínají a upínají se na sousedních obratlích → umožněn pohyb páteře,
- chorda dorsalis vytvoří nucleus pulposus meziobratlových plotének.

Somity

Žebra a sternum

- Žebra – vznik prodlužováním processus costales hrudních obratlů → pocházejí ze sklerotomů,
- sternum – z mesenchymu somatopleury, z párového chrupavčitého modelu.

Transverzální řez čtyřtýdenním lidským embryem.

Původ slova

Páteř znamenalo ve staročeštině *otčenáš*, obecně modlitba, nebo též růženec. Výraz pochází z počátečních slov latinské modlitby *Otčenáš*, *Pater noster*. Přeneseno na růženec a další věci s podobnou strukturou, především na „páteř“. ^[2] Později se výraz *pater noster* přenesl také na výtah s oběžnými kabinkami.

Odkazy

Související články

- Obratle
- Spojení na páteři
- Vyšetření pohyblivosti páteře
- Medulla spinalis
- Zakřivení páteře
- Vývoj páteře

Reference

1. ČIHÁK, Radomír. *Anatomie 1*. 3. vydání. Praha : Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3817-8.
2. REJZEK, Jiří. Český etymologický slovník. LEDA 2001. Brno : Leda, 2001. s. 752. ISBN 80-85927-85-3.

Použitá literatura

- ČIHÁK, Radomír. *Anatomie 1*. 3. vydání. Praha : Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3817-8.